

Nr 79.

Av herr **Hansson** i Skegrie **m. fl.**, *angående utredning om utvidgning och effektivisering inom växtskyddets område.*

Årligen tillfogas det svenska jordbruket och trädgårdsnäringsen avsevärda förluster genom växtsjukdomar och skadeinsekter. Ofta äro dessa så svåra att upptäcka att den enskilde växtodlaren saknar möjligheter därtill. Endast fackmannen kan med säkerhet urskilja och konstatera förekomsten av vissa sådana sjukdomar och parasiter på den växande grödan, och ofta kan detta ske endast med mikroskopets hjälp. Detta medför att för närvarande allt för litet blir gjort för att förebygga eller bekämpa dylika skördenedsättande faktorer. För att kunna få konstaterat förefintlig växtsjukdom eller parasitangrepp måste växtodlarna i regel insända angripna exemplar av växterna till statens växtskyddsanstalt eller någon av dess filialer. Som ovan påpekats användes denna möjlighet allt för sällan av den enkla anledningen att många sjukdomar på tidigt stadium endast kunna upptäckas av den utbildade fackmannen. Ofta dras felaktiga slutsatser av växtodlaren då avkastningen av en gröda ej motsvarar den normala. Ogynnsam placering i växtföljden, otillräcklig eller felaktig konstgödselgiva, kalkbrist, dålig avdikning etc. framhållas ofta som den möjliga orsaken. Lider emellertid en gröda av växtsjukdom eller parasitangrepp äro oftast dyrbara åtgärder i form av ökad näringstillförsel, kalkning och dylikt fullständigt ineffektiva.

För en jordbrukare är det i regel en ganska enkel sak att konstatera sjukdomssymptom hos något av sina husdjur, och i ovissa fall kan han tillkalla veterinär, varefter behandling av eller förebyggande åtgärder mot sjukdomen genast kan vidtagas. Motsvarande möjligheter finnas ej i tillräcklig utsträckning då det gäller den stora del av en jordbrukares eller trädgårdsmästares inventarier som den växande grödan representerar, och ändå kan en sjukdom eller ett parasitangrepp på denna vålla avsevärt mycket större förluster än sjukdom bland husdjuren. Det skulle därför vara i hög grad önskvärt att ökade möjligheter funnes för växtodlarna att under varje vegetationsperiod kunna få sina växande grödor besiktigade av på dylika områden utbildade experter. En utvidgning av växtskyddsåtgärderna med inrättandet av en konsulentinstitution måste därför anses vara önskvärd. Dessa konsulenter skulle då inom sina respektive områden kunna rekvideras av växtodlarna liksom nu sker med veterinärerna, då det gäller sjukdom eller hälsokontroll inom djurbesättningarna. För närvarande sakna växtskyddsanstalterna möjligheter att i tillräcklig utsträckning kunna tillmötesgå sådana önskemål från växtodlarhåll.

Detta framgår med önskvärd tydlighet därav att statens växtskyddsanstalt endast förfogar över tre filialer, belägna i Åkarp, Skara och Linköping. För hela

Norrland finns t. ex. ingen filial. Därtill kan nämnas att filialerna i Skara och Linköping äro enmansbefattningar.

Då det gäller bekämpandet av ogräs i växande gröda, vilket också är ett avsnitt i växtskyddet, ävensom då det gäller åtgärder mot vissa skadeinsekter då främst bland oljeväxterna, måste erkännas att jordbrukarna under senare tid i allt större utsträckning börjat tillämpa dylik bekämpning. En bidragande orsak härtill torde också vara att ett flertal preparat utsänts i marknaden från olika firmor. I stort sett måste sägas att dessa äro vid rätt användning i regel ganska effektiva. Dock saknas icke anledning till anmärkning. Vad det emellertid med fog främst kan anmärkas emot äro de för en utomstående tillsynes alltför höga priserna på dessa bekämpningsmedel. Huruvida tillverkningskostnaden, sammansättningen och kvalitén motsvara detta pris torde vara skäl att undersöka. Visserligen kan man från växtskyddsanstaltens sida kontrollera de biologiska verkningarna av dessa preparat, men då det gäller den kemiska sammansättningen har man ingen möjlighet till kontroll på grund av att ingen kemist är anknuten till växtskyddsanstalten. Det ligger i öppen dag att en kemisk analys av bekämpningsmedlen är av stor betydelse för fastställandet av deras värde. Genom en sådan skapas också ett skydd mot mindervärdiga preparat. Anställandet av en kemist inom växtskyddet måste därför anses vara ett synnerligen rimligt krav.

Det torde av ovanstående framgå att åtgärderna för växtskyddet inom vårt land lämna åtskilligt övrigt att önska, varför en utvidgning och effektivisering äro i hög grad påkallade. Med de höga produktionskostnader som såväl jordbruk som trädgårdsnäring nu arbeta med bör så stor trygghet som möjligt skapas för att skörderesultaten icke skola äventyras genom angrepp av växtsjukdomar eller skadeinsekter. Räntabiliteten ger med andra ord inte rum för någon minskning i avkastningen, utan kräver tvärtom högsta möjliga skördar.

Självklart är också att det är av utomordentlig betydelse för hela det svenska samhället att dylika förluster inom livsmedelsproduktionen undvikas.

Med hänvisning till ovanstående få vi därför hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning om på vad sätt en utvidgning och effektivisering kan åstadkommas inom växtskyddets område, samt att förslag därom snarast måtte framläggas för riksdagen.

Stockholm den 17 januari 1947.

		<i>Nils G. Hansson</i> i Skegrie.
<i>Hj. R. Nilson</i> i Spånstad.	<i>Nils Jönsson</i> i Rossbol.	<i>Aron Gustafsson</i> i Lekåsa.
<i>J. Onsjö.</i>	<i>E. Pettersson,</i> Ersbacken.	<i>Gustaf Svensson</i> i Vä.
<i>Anders Pettersson</i> i Dahl.	<i>Gunnar Larsson</i> i Luttra.	<i>Harald Johnsson</i> i Skoglösa.